

“Det er sgu svært at gøre oprør mod en far der har en federe hættetrøje end én selv”

- perspektiver på ungdomsliv og byplanlægning i en tid hvor meget er til forhandling

5.maj 2009

Hvad er der på dagsordenen?

- **Hvornår er man egentlig barn, ung og voksen – en begrebsafklaring**
- **“De skal ikke finde sig selv - de skal skabe sig selv” – perspektiver på det helt store projekt og de overordnede livstrategier**
- **Drenge og piger – nogle få perspektiver**
- **Fancy eller funktionelt – forventinger til faciliteter....**
- **De virtuelle rum - on- og offline spiller sammen....**
- **En række udfordringer til overvejelse**

Fra to dage til et helt liv....

- **Ungdomstiden forlænges nedad og opad, men hvornår er det lige, at den begynder og slutter?**
- **KGOY**
- **Downageing**
- **Alders- og livsunge**

Unge anno 2009 ikke specielle!

- De har de samme drømme som unge altid har haft. De skal dog navigere i en anden verden, og derfor er deres strategier noget anderledes
- Det er for unge et grundvilkår, at mange ting er til forhandling, og at de ikke får ”den store historie” serveret, men selv skal skrive den – og de er på udkig efter såvel mentale som fysiske arenaer der kan være med til inspirere processen...!

På jagt efter noget, der holder - fra ortodoksi til ortopraksi

Refleksivitet – det meste er til forhandling:

- **De tror ikke på store ord, politikere, præster og eksperter, der i går sagde, at de skulle spise fisk og i morgen siger, de skal spise fugl**
- **De tror på sig selv og mennesker omkring sig, der fremtræder autentiske. Lidt i modsætning til den selviscenesættelse og fokus på image, som de ellers oplever**
- **Værdiformidling knytter sig langt mere til ortopraksi: De rigtige handlinger - end til ortodoks: De rigtige ord.**

Strategier

Søgen efter nærhed/tryghed:

- Fokus på deres 3-6 gode venner
- Aktivitet i et par "klubber" på Arto, forsvarsspiller på det lokale 1.drengehold i fodbold, har en aktiv FB-profil og er med i et netværk, der spiller "Warcraft".
- Sponsorering af ét barn i Afrika, og billedet hænger hjemme på køleskabet

Søgen efter et fast fundament

I en søgen efter faste "fixpunkter" søges der efter "enkle" svar på komplicerede spørgsmål:

- I politiske sammenhænge, som i udgangspunkt kan være knyttet til en "stor" historie**
- I religiøse sammenhænge: Islam, Faderhuset m.v.**
- I bestemte subkulturer f.eks. de autonome**
- I ekstreme miljøer – f.eks. eliteidræt**

"Ska vi tage en gang "30 sekunder"? - søgen efter intensitet

Hvis man til daglig er den pæne og flittige dreng eller pige, der gør, hvad der bliver sagt, har man – som modvægt til den institutionelle tryghed – brug for at opleve, at man stadig er i live. Noget, der bl.a. søges bekræftet gennem intense oplevelser, der kan give et "kick".

- Ekstrem sport, ekstrem druk, ekstreme aktiviteter (trainsurfing, køre uden rat på en motorvej med 120 km/t).
- Det giver god mening at banke et nogle Brøndby-tilhængere før en kamp
- At noget er intenst betyder dog ikke at det behøver at være ekstremt

Byplanlægning og livstrategier

- Kan byplanlægning være med til at skabe:
- Tryghed
- Fast fundament
- Rammer der faciliterer intensitet....
- Rammer der faciliterer såvel fælles som parallel leg

Friends make the world go around

- Venner er det "inspirerende" omdrejningspunkt i livet for teenagerne. Det er dem, de bruger tid sammen med, sammenligner sig med og forstår sig selv i lyset af.
- *"Jeg har det meget godt. Jeg har mange gode venner. Det er godt, så føler man sig ikke så alene"* (Lea) – venner er succeskriteriet!
- Venskaber tager som oftest afsæt i en fælles interesse eller historie - en historie, der ofte går tilbage til børnehaveklassen.

Trygge oaser....?

- Venne-relationerne fremtræder, set udefra, som komplekse og sammensatte. De udgør trygge oaser men er samtidig også præget af foranderlighed.
- *”Der er mange, der går op i tøjstil, og der er mange, der opfører sig underligt i forhold til, hvad de f.eks. gjorde sidste år. Lige pludselig er man ikke venner mere, og lige pludselig har de fået nye venner”* (Naja).

Det unikke ved venne-relationer, i modsætning til f.eks. forældrerelationer, at de skal tilkæmpes og vedligeholdes.

Aktiviteter: En undskyldning for at snakke sammen....

- **Drenge- og pigefællesskaber opleves i vid udstrækning som forskellige!**
- ***”Man snakker også meget bedre, hvis man ryger vandpibe, er ovre for at spille fodbold, kaster med æbler, bruger penge hos bageren eller bare speeder rundt. Det ville virke underligt bare at sætte sig ned og sige: Nu skal vi snakke” (Jakob).***
- ***”Spillet er ikke det, man egentlig laver men en undskyldning for at snakke sammen” (Klaus).***
- **Aktiviteterne udgør en ramme omkring venskaberne - og det afsæt for de eventuelle snakke, der finder sted.**

Det mærkeligste foregår med dem, de bedst kender ...

- For piger er aktiviteterne ofte platform for yderligere historier og fortællinger om dem selv.
- ***”Vi laver de underligste ting, f.eks. leger vi Topmodel, hvor den ene er dommer, og den anden er model. Eller vi leger psykolog og lader som om, vi har problemer. Vi kan godt lide at være barnlige en gang imellem. Man skal ikke altid være så alvorlig, man er ikke barn for altid vel! Jeg laver underlige ting med dem, jeg bedst kender. Ellers er det bare almindelige ting. Jeg ser fjernsyn, snakker om noget, man ser i fjernsynet, snakker om drenge, hende, der er bare for meget, fortæller historier, hvis man har oplevet noget sjovt” (Charlotte).***

Bare vandet er varmt!

- **Mht. faciliteterne er der langt mere fokus på at de er funktionelle frem for moderne! At der er varmt vand er vigtigere, end at de står på marmorfliser.**
- **Det er vigtigt at der i forlængelse af idrætsaktiviteterne er mulighed for at hygge sig med vennerne. Over halvdelen efterspørger klublokaler.**
- **Omvendt er det ikke så vigtigt, at faciliteterne ligger tæt på, hvor de bor, og vigtigheden af fleksible åbningstider betones også noget mindre end blandt voksne (Ibsen og Ottosen 1999, Skårhøj & Østergaard 2005).**
- **Man dyrker idræt sammen med vennerne, og derfor giver det ikke den store mening med fleksible åbningstider, men det er vigtigt, at der er rammer, der gør, at man også kan være sammen med vennerne efter træningen.**

”Nogle at følges med hele vejen – behovet for voksne medvandrere

- De forventer, at forældre/voksne indtager rollen som en slags ”autoritative demokrater” eller ”naturlige coaches”.
- Forældrene forventes - i mere eller mindre grad afhængigt af, hvilken teenager og situation der er tale om – at være til stede, autoritativt at kunne sætte grænser, at kunne lytte og inddrage, være interesserede og stille relevante spørgsmål ind i teenagerne liv – men de skal dog ikke indtage en ven/veninde-rolle.
- Er det muligt at skabe arenaer der faciliterer mødet mellem mennesker der er forskellige steder i livet....
- Kirkegaard sagde rigtig meget – og noget af det holder ikke en meter i et samfund i opbrud....

Det virtuelle rum – ikke længere et særligt rum

- Ungdomslivet leves for det store flertal i et dynamisk samspil mellem fysiske og virtuelle arenaer.
- Disse arenaer lader sig ikke uden videre sig grænsesætte: Relationerne "online" indgår i et gensidigt samspil med relationerne "offline". Skabelsen af den sociale identitet går på tværs.
- Det virtuelle samtalerum eksisterer ikke uafhængigt af deltagernes hverdagsliv og offline-relation, men er en del af det, indvirker på det og påvirkes af det – og for hovedparten af informanterne giver det virtuelle rum dermed også kun begrænset mening i sig selv.

Hvad bruger de nettet til?

MSN og lign. programmer: 78%

Spil, downloade film, musik osv.: 56%

Emails: 42%

Lektier/skoleopgaver: 40%

Chat

**(med folk, man ikke
nødvendigvis kender): 25%**

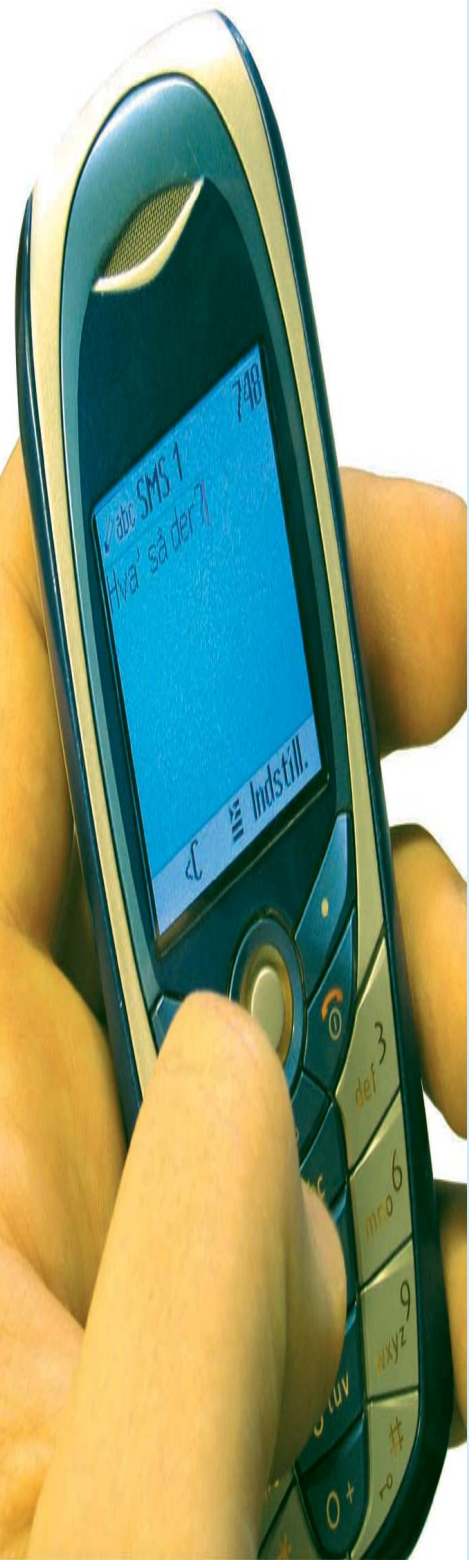
Div. informationssøgninger: 15%

(Kilde: Generation Happy 2005)

Kan man slå op med kæresten via sms?

- Det store flertal praktiserer "god stil", når det gælder internet og mobil. De er med på, hvad man kan sms'e, og hvad der skal siges "F2F":
- *"Du skal ikke slå op over mobil"* (Filip). Tobias supplerer: *"Ja, det er taberagtigt... Så har du ikke nok nosser til at stille dig over for hende og sige: Din lede so"* (Tobias).
- Det er altså ikke alt, der er acceptabelt i spillet om at blive eller holde op med at være kærester. Det er vigtigt at bevare en respekt over for den anden – og dermed en selvrespekt - i det, der ellers så nemt bliver til en leg.

SMS – en pigeting?

”Jeg er ikke afhængig af min mobil. Jeg har den kun med, hvis jeg f.eks. skal til Sverige, og hvis færgen synker. Det er kun, når det er mest nødvendigt. Altså, jeg har brugt den mere men få dig et liv, jeg vil hellere snakke med nogen rigtigt f.eks. over Skype. Vi bruger den slet ikke så meget som pigerne. De lever af at sende sms'er” (Sebastian).

Drengene udgør $\frac{3}{4}$ af denne gruppe.

Et par udfordringer til byplanlæggere og alle os andre såkaldt "voksne":

- At udvikle en tænkning og praksis, der tager afsæt i de mange virkeligheder!

